

„Gazeta” iese în fie-care zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 franci, pe trei luni 10 franci.
Se primumeră la toate oficiile postale din țară și la d. d. colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
la administrațiunea, piața mare Nr. 22, etagiul I.: pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Unele esemplare 5 cr. v. a. sau 15 bani.
Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Brașov, 28 Aprilie st. v. 1888.

Precum se anunță din Bucu-
resci camerele actuale române
vor fi dizolvate numai pe la finea
lunii lui August, pe când va fi
convocat parlamentul pentru o
scurtă sesiune, ca să ia în primire
decretul de dizolvare.

Nouăle alegeri se vor face
apoi, conform prescrierilor cons-
tituțiunei, în timp de două luni
și nouăle camere se vor întruni
în timp de trei luni, adevă pe la
finea lui Noemvrie.

Intr'o corespondență ce-o pu-
blică „Neue freie Presse” și care
se pare a fi fost inspirată din
cercurile guvernamentale române,
se susține că marea masă a po-
porațiunei se va învoi cu acesta
amânare a nouelor alegeri cu a-
tât mai vîrtos cu cât liniștea
ce domnesce de când cu potolirea
turburărilor țărănesce ii este bi-
nevenită.

Cum cabinetul Rosetti-Carp
va folosi timpul până la alegerile
viitoare în interesul întăririi po-
zițiunei sale și a relațiunilor sale
de partid se înțelege de sine și
este și îndreptățit; dér — adauge
corespondentul — pregătirile ce le
face ministerul junimist pentru
formarea unui nou partid guver-
namental nu-i vor fi nici pe de-
parte așa de grele ca problema ce
i se impune de-a delătura multele
neajunsuri economice, de care su-
feră țara.

Din raportul asupra turbură-
rilor țărănesce, ce l'a prezentat
ministrul de justiție regelui, iese
la ivelă, că în multe comune réua
administrația a contribuit în mod
fórté însemnat la nemulțumirea
ce a cuprins poporațiunea rurală.
In ce privesce măsurile, cari tre-
buie neapărat să se ia spre a face
să înceteze abuzurile și să nu mai
existe acea nemulțumire între țê-
ranii, numita fôia află, că guver-
nul actual se va ocupa în de-
osebi cu reformarea serviciului ad-
ministrațiunei în comunele rurale.

Un alt mijloc pentru sa-
narea relelor agrare și pentru
formarea unei clase țărănesce de
mijloc cu-o existență sigură se
consideră a fi cea mai grabnică
și mai generală executare a pro-
iectului ce s'a făcut încă sub gu-
vernul lui Brătianu, anume de-a
se vinde în loturi mici domenii
de ale statului clasei țărănesce lip-
site de pământ arător.

Probabil că la acesta vânzare
se va observa modul de proce-
dere la vânzarea pământurilor în
Dobrogea, unde țêranii sunt obli-
gați să plătesc pământul, ce li
s'a vîndut, în timp de cinci-spre-
dece ani și în rate însé fără do-
bîndă.

In fine — țice corespondentul
fóiei vieneze — ca să fî scutit țê-
ranul de exploatare din partea
proprietarilor și a arendașilor
guvernul va avé să îngrijescă de
un proiect de lege care, stabi-
lind o graniță maximală pentru
despăgubirile în natură și în bani
și pentru lucrul ce trebuie să-l
presteze acelora țêranul în schimb

că i se lasă pământ, drept de
pășunită ș. a., să fî în stare a în-
lătura unul din cele mai esențiale
gravamine ale poporațiunii dela
țêră.

Se înțelege de sine că o ase-
menea lege nu pôte cuprinde
aceleasi dispozițiuni pentru tóta
țêra, ci trebuie să fî acomodată
raporturilor de producțiune, po-
sesiuni și de poporațiune ale diferi-
telor districte.

Aceste ar fi dér, după infor-
mațiunile de mai sus, problemele
ce și le-a pus cabinetul actual
Rosetti-Carp. Ele sunt destul
de mari și grele și bine ar fi ca
măcar în parte să se solve cât
mai curînd spre binele țêrii și a
poporațiunei ei.

Guvernul și Românii din Bucovina.

„Revista Politică” dela 1 Maiu
scrie următorul articol de fond
sub titlul de mai sus:

Atîcea ne-am întregat, ori de este
consultă, și ori de corîspunde interese-
lor noastre sociale, economice și politice,
ca să alegem în dieta provincială din
Cernăuți omeni devotați guvernului, și
ori de este bine, că deputații noștri
din camera imperială din Viena sunt
aderenți credincioși ai guvernului, care
votază ori-ce lege, pe care numai o cere
guvernul? Sâu pôte ar fi mai folositor
pentru întregul nostru popor româ-
nesc din Bucovina, decă am fi în opo-
sițiune, și am lucră atăt în dieta din
Cernăuți, cât și în camera imperială
din Viena împreună cu opoziția în con-
tra guvernului actual?

In politică, ca și în viața privată
de tôte țilele, este logic și consultă să
mărg și să susții pe acela, care țî este
prieten, și care țî ajută și el la casă
de nevoiă; este consultă și logic ca să
lucrezi pentru acela, care și el te rên-
dul său lucreză pentru tine, care este
și cu tine sincer, precum ești tu cu
dînsul, și care este totdeauna gata a țî
împlini dorințele tale juste, precum î-
mplinesti tu dorințele lui, chiar decă ele
nu sunt așa de juste ca ale tale.

Așa lucrează ori-ce om cu minte
întregă și sănătósă în viața de tôte țile-
le, și așa trebuie să lucreze el și în
politică, când scia că represintă pe un
popor întreg, care așteptă dela dên-
sul îndreptarea stării sale materiale și
morale.

Noi Români din Bucovina lucrăm
alături cu guvernul actual, noi alegem
în sensul lui, noi lucrăm după cum
ni place lui; deputații noștri sunt
prieteni lui, pun umărul lor pentru
susținerea lui și pentru realizarea prin-
cipiilor susținute și propagate de dên-
sul. Cari sunt acuma beneficiile, ce
le-am câștigat noi dela guvern pentru
această prieteniă credincioasă, pentru această
activitate favorabilă intențiunilor lui?

Indeșertă vom căuta în tôte păr-
țile, căci nu vom întempina nicăiri un
act, despre care am pôte spune: eată
acest fapt l'a săvîrșit guvernul nu-
mai din prieteniă pentru noi, și numai
ca recompensă pentru serviciile ce i li-am
adus noi și deputații noștri în decurs
de atăta timp!

Din contră, decă vom arunca o
privire scrutătoare asupra stării noastre
actuale, vom vedé, că în privința na-

țională, bisericească și economică, ne
merg mai réu decăt atuncia, când eram
în opoziția cu guvernul; că cele mai
juste și mai fondate dorințe ale nostre
nu se împlinesc, și că totul ce se face
vatemă simțul nostru național, vatemă
biserica noastră, vatemă școlele nostre.

Decă-l judecăm! pe guvern după
faptele sale — și suntem logic siliți s'o
facem acésta — apoi trebuie să țicem,
că purtarea sa față cu noi este dușmă-
nósă, și că atăt guvernul local din
Cernăuți, cât și guvernul central din
Viena se arată pe țice ce merge tot
mai dușmănos față cu Românii din Bu-
covina.

Amestecul guvernului în afacerile
nostre bisericesce, ocuparea posturilor
în ținuturi curate românesce cu străini,
cari nu cunosc limba poporului; trăgă-
narea și intenționata pasivitate a guver-
nului în cesțiunea congresului bisericesc;
atitudinea binevoitoare față cu propaga-
ndă catolică în țêră, cochetarea perpetuă cu
Rutenii, ale cărei urmări este trecerea
comunei Rarancea la unia, tôte acestea
sunt fapte, care arată vederat, că ati-
tudinea guvernului actual este în ori
și ce privință dușmănosă Românilor
din Bucovina, și că tôte aceste fapte și
manifestări se întéplă mai cu semă de
când Escelența Sa, baronul Pino, este
șeful țêrii. Din țice în țice, baronul Pino
se arată tot mai dușmănos față cu
Românii, fără ca să putem ghici, care
împrejurări îl hotărăsé să procedă ast-
fel față cu noi. Cum nu putem găsi
între faptele guvernului central un
unic fapt, despre care am pôte țice
că este dictat de prieteniă pentru noi
și ca să recompenseze serviciile ce i-le
aduc deputații noștri, așa nu putem
află între faptele baronului Pino nimica
despre care am pôte țice, că isvorîce
din prieteniă, său chiar din echitate față
cu Românii din Bucovina. Suntem si-
guri, că decă am fi în opoziția, am fi
câștigat mai mult, și guvernul ar co-
cheta cu noi, cum cochetă cu Rutenii,
cari se află în opoziția.

De aceea ne pare o amară ironiă,
decă deputatul nostru, d-lă Iancu Lu-
pulă, în ședința din 16 Aprilie 1888 a
camerei imperiale din Viena, și-a es-
primat fără nici o rezervă încrederea
sa față cu guvernul și i-a adus imnuri
de laudă pentru politica lui bine chib-
zuită și pentru egala îndreptățire a tu-
turor naționalităților.

Egală îndreptățire! Acésta egală
îndreptățire se manifestă la noi în țêră
astfel, că în ținuturile curate românesce
Suceava-Câmpulung propune guvernul
local din Cernăuți să se numescă un
Polon inspector școlar. Un Polon
care nu scie ceti și scrie românesce, in-
spector de școle române!

Față de faptele ce le-am numit
mai înainte, față de jignirile ce le su-
ferim din partea guvernului în privința
națională, în privința școlilor și a bi-
sericeei noastre, față de atitudinea ostilă
ce o urmăresce guvernul față cu noi
direct și indirect prin șeful țêrii și
prin prefectii săi, în fața stării deplo-
rabile în care are să devină poporul
prin legea cea nouă de spirit, prin care
va căde peste țêră un bir nou de
preste 1 milion și 1/2 de florini, — față
cu aceste împrejurări ne vine să cre-
dem, că cuvîntarea d-lui deputat Iancu
Lupulă a fost o amară ironiă la adresa
guvernului, și că laudele aduse guver-

nului și încrederea ce i-a exprimat o dlă
Lupu este numai o satiră față cu im-
prejurările factice, în care ne aflăm noi
Românii din Bucovina.

Decă însé d-lă Lupu este încredin-
țat despre aceea ce a spus în camera
imperială, atunci să ne dea voiă să-i fa-
cem observațiunea, că este unicul, care
cugeță, așa și că Românii din Bucovina,
jigniți, trecut cu vederea și înapoiți
de pe tôte terenurile, nu aprobă aceste
laude și nu au nici o causă a întona
împreună cu d-lă Lupu imnuri de laudă
și de încredere pentru guvern. Cel pu-
țin până acum nu!

Francesii și Ungurii.

O telegramă din Paris cãtră „Neue
freie Presse” comunică următoarele:

Deputatul bonapartist *Delafosse*
scrie în țiarul „*Matin*”, ca să nu
mai amăgescă nimenea pe Fran-
cesii cu dovețile de simpatii reci-
proce ale *Ungurilor*. Inclinarea
înimei între Francesii și Unguri
s'a ricit. *Interesele franceze* coin-
cidă mai mult cu *interesele acelor*
popore, cari voesc să scuture jugul
dualismului austro-ungar. Triumful
acelor popore ar fi și triumful
Francei. In momentul și, în care
Austro-Ungaria ar fi un *statu federativ*
sub sceptrul Habsburgilor, atunci s'ar
sfîrși și cu *alianța triplă*.

„Invasiunea germană de generalul Boulanger”

Sub titlul acesta a apărut în edi-
tura lui Jules Rouff din Paris primul
fascicul al opului lui Boulanger asu-
pra războiului germano-francesc dela
1870—1871. Editorul are intențiunea
de a împărți gratis în tótă Francia
2,500,000 esemplare din acest fascicul,
făcîndu cunoscută pretutindenea prin
afisuri lipite pe pãreți aparițiunea opului.

Pe pagina primă este desemnat
un soldat de linie în uniformă com-
pletă de campanie, cu pușca la picior,
observând atitudinea unei sentinela a-
prope de graniță. Din depărtare se vede
pădurea neagră. Sorele răsare și cele din-
tăiu rađe cad pe statua Strassburgului.
Textul îl introduce o scrisore auto-
grafată a lui Boulanger de următorul
cuprîns:

„Iubiți cetitori! Contrarii mei mă
presentă ca pe un apostol al războiului.
Despre acésta puteți să judecați
voi înși-vé cetînd acésta carte a unui
patriot, care nu cunöce alt sentiment,
decăt sentimentul înalt al demnității
naționale.”

15 April 1888 Generalul Boulanger.

După scrisorea de mai sus urmăză
o desfășurare a principiilor, de cari se
conduce autorul. El desvöltă părerile
sale asupra datoriei legislatorilor, și
asupra oficerului ca crescător al popo-
rului. Despre armată țice: Bãrbați de
stat scurți de vedere au lătit în țêră
pãrerea, că armata nu are altă misiune
decăt a tãc și a se bate. Deține însé
aș armatele înu sunt altceva, decăt
națiunile însesi, nu li se pôte impune
soldaților datoria desperată de a privi
muți la tôte greșele și apucăturile stân-
gace și a lãsa de bună voiă să fî omeriți
în momentul pericolului. Boulanger
se silence a arãta neajunsurile unui ast-
fel de sistem, și în fine se felicita
pentru pedepsa ce i s'a dat lui ca ge-
neral (fiind pus în pensiune), deține

acesta nu-lu va impiedeca de a fi și a rămâne soldat, franceș și patriot până la ultima răsufare. Elu crede că scrierea sa va fi cetită de micu și mare și va străbate până și în coliba țeranului. Boulanger se adresază nu numai la bărbat, ci și la femei, cari pot contribui multu cu influința lor la apărarea țării. Elu doresce ca încă multu timp să se potă evita răsboiul, vré însă să pregătască spiritele pentru o izbucnire neașteptată și speră, că scopul acesta și-lu va ajunge prin opulț seu, care, dice, este scos din experiență.

Pentru munca sa se dice că generalul Boulanger a primitu unu onoraru de 200,000 franci.

SCRILE DILEI.

Ministrul unguresc de culte prezentase Maiestății Sale, înainte cu mult timp, unu proiect în afacerea unei controle asupra *administrării beneficiloru preoțimej superioare*. M. Sa a aprobatu principiile acestui proiect și în urma acestu ministrul a pus să se lucreze pe basa acoloru principii unu statut amăruntit, care s'a prezentat acum M. Sale spre sancționare. Ministrul plănuesce să investescă tote bunurile episcopale cu unu *fundus instructus* permanentu. Numeroșe bunuri de acestea în Ungaria sunt lipsite adecă de ori-ce instrucțiune economică, ori decă există așa ceva, e din timpul urbialu și nu corespunde referințelor economice de ad. Causa acestu rău e, că multe episcopii au ajuns în crise financiare. Decă noulu beneficiatu nu găsesc nicu o instrucțiune, atunci e nevoitu săș procure una, decă vré să aibă vr'unu venit din proprietăți, fiindu însă unu *fundus instructus*, atunci successoru are să-lu refundeze pe calea răscumpărării la massa chironomiej predecesorului seu. În ambele casuri noulu beneficiatu e nevoitu să facă îndată ce intră în posesiune mari imprumuturi de investițiune. Ministrul proiectează acum, ca tote posesiunile episcopale să fi instruite pentru durată cu ajutorul imprumuturor cu amortisare pe terminu mai îndelungat. În acestu afacere a adresat ministrul o scrisore-circulară cătră întregu clerulu înaltu.

Pentru serviciile aduse maghiarizarej, ministrul unguresc de culte a „răsplătitu” pe preoții români gr. or. Ionu Călugeru din Cădușu de Câmpiu cu 70 fl., George Bonea din Rotbav, Ștefanu Popu din Selnia și Ladislau? Andriu sen. din Curuien cu câte 50 fl. Nu voru fi uitate sfînțele lor!

Ministrul unguresc de comunicațiune a datu concesiune pe șese luni

protonotariului comitatului Cojocnei, Ștefanu Bonis, și lui Em. Moskovici din Budapesta, ca să facă lucrările pregătitoare pentru o *cale ferată* dela stațiunea *Lechința* a căii ferate Mureș-Ludoșu-Bistrița până la *Teaca*, eventualu până la *Reghinul-săsescu*.

Încă nicu până astăzi nu este cu totul mântuitu Csongradul contra pericolului causat prin inundarea apelor. S'au nimicitu până acum 400 de locuințe. Apele au începutu ce-i dreptu a se scurge și omenii se reîntorc la ale lor, der distrugerea clădiriloru pătrunse de apă se continuă încă și acum.

O foia austro-ungară, ce apare în New-York, publică următoarele date privitoare la *emigrările în America*: Înainte de asta cu 20 de ani abia s'au aflat în Statele unite câțiva Maghiari. Înainte de anul 1874 numărul Maghiarilor aflători în America era socotitu cam la 750. Din 1874 numărul Maghiarilor din America a începutu a cresce prin emigrări atât de tare, încât la 7 ani mai târziu numărul Maghiarilor aflători în America se suise la 4011. Dela 1880 începe poporațiunea maghiară din America a crescutu cu 500 procente. Nu este săptămână în care se nu imigreze sute de inși în New-York, așa că astăzi se află acolo vre-o 35,000 de Unguri și până în 1890 numărul acestora se crede că va cresce la 50,000.

Nu suntu Jidovi destui cu cari să umple guvernul și kulturegyletulul lorile?

„Popii.”

Amu reproduș în numărul trecut alu foiei noastre insultele publicate sub titlul acesta de foia bugetară „Kolozsvár” la adresa preoților români. Acum punem sub ochii cetitoriloru noștri și „datele despre popii valah, cari știu să scotă dracii”, cum se exprimă „Kolozsvár”, și pe cari „date” de asemenea le publică sub titlul de mai sus. Eță „datele:”

În partea de međa-și a comitatului Mureș-Turda se află doi preoți valah, despre cari e dusă vestea, că știu să scotă dracii. Unul din aceștia locuiește în comuna Harțeu (Harczó) de pe țermurul drept alu Mureșului. Se numesc Georgiu Mureșanu, e preot gr. cat. și omu bătrân.

Vaș acestui preot așa este de mare, încât chiar și Secuii de confesiune reformată de prin comunele vecine recurgu în ultimul casu la ajutorul lui; mai vârtoșu scie să alunge dracii din cei bolnavi de epilepsie (nevoia, că-

cătură, stropșală) și de tifosu (lingóre). În comuna Mezökövend (pôte Cuișdu) a scos pe dracu din Sós Istvan, după ce i-a cetitu de patru ori (avea lingóre.) Din nevasta lui Bende Elek (care avea călcatură) a scos pe dracu după ce i-a cetitu de trei ori. Cu nevasta lui G. Nagy János, bolnav de tifosu, a avut mai multu de lucru bietul preot, căci deși i-a cetitu de patru ori, dracu din ea n'a vrut să iasă. În fine bolnava, care era de confesiune ev. reformată, fu dusă cu bărbat cu tot în biserica valahă, unde cu ocaziunea săvârșirei slujbei obicinuite, a scos pe dracu din ea în preșența unu publicu mare, afumându-o cu 5-6 grame de tămie și stropindu-o cu apă sfințită. Cantorul a cântatu o oră, er preotul a boscoroditu în timpul aceste cuvinte misterioșe asupra bolnavei. Taxa scotei unu dracu face 5-6 fl.

La acestea mai adauge „Kolozsvár”, că „popii” valahu George Mureșanu nu-i detrage nimic din vaș cea mare, ce o are la popor, împrejurarea, că decă nuș capetă alți omeni, cu cari săș petrecă, merge la cărciumă cu țigani corturari și împreună cu ei cântă și bea vinarsu. Preoții ev. reformati cu fi-care ocaziune luptă de pe catedră cu totă puterea contra acestor superștițiuni, der de geaba, căci poporul crede, că mai eștinu este „papa” Mureșanu decă doctorulu dela oraș.

Totu de asemenea vaș dice „K-r” că se bucură și preotulu de pe acolo Teodoru Șerbanu, din Crăciunel, care din măestria de a scote dracii face căștig minunatu.

Noi dăm unu sfat „popilor valah”: să nu mai scotă pe dracu din nicu unu Unguru.

Atentatul la palatul din București.

Despre atentatul ce s'a comis la Palatul din București și despre care ni-au comunicat două telegrame, reproducem după „Epoca” următoarele:

Luni seara pe la orele șase și jumătate răspândindu-se șvonul prin oraș că unu atentat a fost îndreptat în contra palatului, amu căutat să avem pe cât se pote tote amănuntele asupra aceste încercări criminale, și eță ce amu descoperit:

Sergentii, postați unul în fața palatului, celalaltu la colțul grădinei despre strada sf. Ionică, observară pe unu om îmbrăcat în haine țerănesci purtându o pușcă în mână care cutrieră calea Victoriei în birje, de mai multe ori.

Pe la șase, acestu individ se co-

bori din trăsura ceva mai spre Episcopia, apoi merse pe jos până în fața otelului Metropole, se opri acolo și ochindu ferestrele palatului trase într'o clipă două focuri dintr'o pușcă *Lefauchoux* înărcată cu șevrotină grosă.

Geamulu dela biblioteca palatului se sfărâmă și sergentii de oraș alergară îndată ca să pue mâna pe autorul aceste tentative criminale. Acesta însă, în loc de a fugi, năvâli spre treptele ușei de intrare a palatului, lovindu în drepta și în stânga pe cei doi sergenți cari voiau să-lu aresteze.

Lupta fu grea; optu sergenți săriseră în ajutorul celor doi dintăiu, der Preda Fântănaru, autorul tentativei de crimă, se apăra ca o fiară sălbatică, lovindu cu patul pușcei pe ori cine-lu apropiă. Sergentulu cu Nr. 5 Ionu Popescu a fostu greu rănit de o lovitură care i-a sfărâmat fâlcele, causându-i o pierdere de sânge ce nu încetase încă la miezul noștei. După o încercare de șeci minute, sergentii isbutiră în sfârșitu să stăpânescă pe Preda Fântănaru și să-lu conducă până la garda palatului spre a i se lua primul interogatoriu.

Îndată a sositu la Palatu judele de instrucțiune Tătăranu, care a făcutu inculpatulu o instrucțiune sumară. Răspunsurile sale erau fôrte incoherente, căci era beat și spunea, că voeșce să facă pe Rege să plătescă sângele țeranilor! Elu se mai plâncea și de schimbarea guvernului, cerendu pământuri pentru țeran.

Făcându-i-se perchisiția, s'a gășitu asupra sa mai multe cartușe de acelaș calibru ca acele ce întrebuințase, unu revolver încărcat cu șese focuri și unu pumnal cu mînerul de osu.

Revolverulu era o armă de lucșu cumpărată de curendu, lama pumnalului era unșă.

Fântănarulu Preda, dișu Spangă și Jianu, este unu bărbat de vre-o trei-șeci de ani, înaltu, spătosu, barbă neagră (favoriț de ciocoi); ochii suntu negri, privirea e cruntă. E născutu în județulu Gorjiu.

Acum câțiva ani, pe când locuia în orașulu Craiova, a omoritu pe amanta sa și a fostu osânditu pentru acestu crimă la cinci ani reclusiune. După ce a făcutu o parte din osanda sa la Bucovățu, i s'a redus din pedepsă și, eșind din temniță, a fostu înrolat în corpulu sergentilor de oraș ai capitalei.

În erna trecută, fiindu totu sergentu de oraș, a insultat pe unu procuror injurându-l de mumă. Osânditu pentru acestu nou faptu la două luni închisore, când a eșit din temniță a fostu primitu la serviciulu acciselor comunale, ca guard. Preda Fântănaru locuieșce pe strada Leonida Nr. 7, dinpreună cu soția sa și doi copii.

FOILETONULU „GAZ. TRANS.”

Din viața și scrierile lui Nicolau Lenau.

După isvóre străine. V.

În 8 Octomvre Lenau puse piciorul pe pământulu americanu, er în 16 aceeași lună făcu cumnatulu seu o relațiune despre călătoria sa, unde între altele scrie și următoarele: „După o călătoria fôrte lungă care a ținutu 10 săptămâni, în fine am sositu în America. Acum sunt cu multu mai avut după ce cunosc Oceanulu. Acestu cale marină este unu din lucrurile cele mai serioșe cari au avut vre-odată influință asupra mea. Marea mi-s'a întipăritu în inimă. Nu potu descrie ce am simțitu când pe de-asupra valurilor line tăceau tote vânturile, tote undele odihneau, cerulu obositu privea a lene spre mare, în vaporu încă încetase orice șgomotu și în această tăcere adencă și fără de margini, cu câtă jale, cu câte dorințe mă gândiam la cei rămași în patria mea, la delurile țării mele, la omenii mei iubiți din depărtare. Imi vine să

cred că marea în liniștea ei dulce este mai mărșă mai grozavă ca atunci când e isbită de vânturi, sfășiată de valuri și chiar și ochiului i se pare mai estinsă. Der și în durerea și suferințele ei am vędutu marea. Nava era bătută de vânturi și valuri uriașe, isbindu o fără de milă încode și incolo. Intr'atăta se clătina de grozave încât nu puteam sta pe locu.....”

Despre locitorii și societatea americană scrie: „Ei au muritu pentru ori-ce viață spirituală, cu desăvârșire au muritu. Dreptu are filomela când dice că ea la acești ursuzi n'are locu. Lucru semnificativ și cu totul deosebitu este, că aici nu se află privighietore. Ți-ar trebui glasulu Niagarei ca să te potă înțelege acești omeni cu spirit mercantil, să le spu, că există Dumneș și mai mar decătu cei ce se pregătesc în fabricile de ban.”

În Baltimore i-s'a întâmplat că într'o ospetărie de rëndu, unde și avea locuința ilu cercetă unu studentu germanu, eminentu violinistu, făcându-i propunerea săș ia ghitară și în tovărășie să facă o călătoria prin America de miadă-și, după aceea prin Australia și

India orientală, unde —după puțină— voru pută să facă ban. Lenau ce-i dreptu ar fi tost aplicat să ia dealungu și laltu întręga lume, der pe lângu astfelu de propunere nu voia de locu. Tota dorința lui era îndreptată spre pădurile seculare. Iși cumpără decu unu calu alb și frumosu, pe care în semn de iubire cătră credinciosulu seu preținu ilu numi „Boloz.” Pe drumu legă amicitia cu unu scriitor americanu anume King, cu care însă numai în limba latină pută conversa, fiindcă Lenau nu cam pricepea angleșca. Cu atatu însă mai bine pricepea King musica, căci când Lenau esecută unu marșu din țera sa, aduse pe King într'o adevărată însuflețire. După aceea își luă drumulu spre Pittsburg, în Pensylvania, despărțemintulu Ohio. Aici fu primitu fôrte bine, precum se vede de-acolo, că și peste iernă rămase acolo. Uneori mergea în Lisbona de unde a scrisu mai mult scrisori amiciloru sei europeni. Într'una din acestea scrie: „Cum imi place America? Cerulu aici este sălbaticu. Astăzi în 5 Martie stau lângă căminu, afară-i o zăpadă de unu picioru, în calpul meu însă o rană adencă ce-am că-

pățatu dreptu răsplata sănării.... Căle libertății suntu fôrte grunțuroșe. Credu însă că voru sbura și peste acestea gândurile mele setose de călătorii mari, voiu afla omeni mai fericiti, o viață mai bună voiu afla. Omenii de aici suntu grosolan. Duriția lor nu e sălbatică ci este mai mult duriția naturiloru îmblânșite, și chiar pentru acesta suntu fôrte respingători. Dreptu are Buffon când dice, că în America omenii ca și animalele degenerază din generațiune în generațiune. Până acum pe aici n'am vędutu câne curagiosu, roibu înflăcăratu, om însuflețitu. Natura este aici unu monstru ostentat. Nu este priveghiătoare seu alta pasere cântăreță. Natura aici nu este niciodată așa fericită ori nefericită încât să i trebuiască cântări. Ea n'are vioșă nicu fantasiă și de aceea nicu creaturilor ei nu le pote da acestea. E ceva tristă a privi pe acești omeni efeminați, în proverbiala lor apatie.... Acestu țera imensă a brumei strivesce și rănesce dragoste și iubirea. Nu înțelegu pentru ce am doritu America. Der știu: Ioan în deșert s'a botezat. Și pe mine m'a atras pustietatea și însufletulu meu s'a întâmplat așa ceva

D. procuror general Populeanu a trimis imediat la domiciliul inculpatului pe judele de instrucție Tătaranu spre a face o perchiziție.

Acolo s'au găsit hainele cu care se îmbrăca obișnuit Fântăranu, căci cele țărănești, ce purta în momentul comiterii faptului, erau de fantasie, copiate după modelul Schileru.

S'a mai găsit un album cu fotografii, un teanc de scrisori care până în momentul de față nu s'au citit încă; o hârtie albastră pe care erau însemnate răspunsurile ce are de făcut la întrebările ce i se vor adresa asupra criminalei sale tentative și o colecție de numere din ziarul „Lupta.”

D. procuror general Populeanu, asistat de un judecător de instrucție și în fața d-lui ministru al justiției procedă Marți de diminutiv la luarea interrogatoriului din nou al inculpatului. Răspunsurile sale de Marți diferă puțin de cele ce a făcut luni. El adaugă acum, că pușca sa Lefauchaux era pusă amanet și că s'a dus erii de a luat-o, apoi că s'a plimbat cu birja mai mult timp, și că a bătut pe la diferite cărciumi. Spune că scopul său era să omore pe Rege.

Afară de Fântăranu, au mai fost arestați un frate al inculpatului, care este aprodă la Ministerul de interne, și unii sub-comisari polițieniști, care s'a plimbat erii totă ziua cu inculpatul și a bătut la cărciumă cu dînsul.

Indată ce s'a întemplată această tentativă criminală, toți miniștri au venit la palat. D. Carpă a sosit cel dintâiu, d. Th. Rosetti, care era să plece la Galați și se afla deja la gară, s'a întors repede, renunțându la călătoria sa.

Majestatea sa Regele a fost foarte cald, dîcîndu că faptul nu merită nici o importanță, și după câte-va minute nici n'a mai vorbit despre dînsul. Majestatea Sa Regina n'a fost prevestită decât mult mai târziu.

Proiectile au lovit ferestra din mijloc, în geamul de sus despre biserica Crețulescu. Una din lovituri a produs patru găuri, cea laltă o singură gaură la câți-va centimetri mai departe. Fără-mătur de sticlă au căzut până în mijlocul odăii și chiar pe masă.

M. S. Regele se afla din norocire în odaia de alături cu biblioteca. Indată ce s'au făcut constatările legale la fața locului, totu geamul spart a fost scos și înlocuit prin altul pe din afară, spre a se evita ast-fel aglomerarea curioșilor pe stradă.

Ni se spune, că o persoană, care a vădută când Preda Gheorge Fântăranu trăgea a doua lovitură de pușcă, crede a fi aprăpe sigură, că la spatele lui Fântăranu se afla în acelu moment un

individ îmbrăcat în haine nemțești și care s'a făcut apoi nevădută.

Un mare număr de persoane, aparținundu tuturor claselor societății bucușene, s'au înscris Marți la Palat ca mărturisire a indignației ce a produs manifestatiunea infamă de aseră.

Regele a făcut Marți o preumblare cu trăsura pe ulițele principale ale orașului. M. S. a fost viu aclamat de publicu.

Intemplări diferite.

Oficeru sinucisă. În Cernăuți s'a sinucisă, prin împușcare cu apă dintr'un pistol de calibru mare, locotenentul în pensiune Ogonovski. Interesant e, că oficerul s'a folosit 15 ani de o canulă, în urma unei boale de gătlegiu, ca a împăratului german. Intr'o scrisore lăsată n urma'i, Ogonovski dă ca motivu alu sinuciderii dureri nesuportabile.

Planu diavolescu. În casarma infanteriei din Seghedin obișnuia a vinde o biată femeia, Bindis Erzse, soldaților bătură, mezele, și alte lucruri trebuincioase lor. Afacerea mergea bine, mai ales că da pe creditu, fiindu clientela ei de totu ușoră la pungă. Măngâierea ei era, că la primirea viitorei chenzine, soldații îi vor plăti și ei ce datoiescu. Dér aceștia nu voră să șcie de plata datoritoru, ér Erzse nu voi să-și mai aștepte. Ca să scape de strimțore, soldații meștesugiră un plan diavolescu: unul din ei făcu arătare la poliția, că Erzse vinde bătură fără licență. Unu polițist veni și o arestă. Soldații de sigură că nu voră scăpa nepedepsii.

Mulțamită publică

Se aduce din partea comitetului parochialu din Arpatacu Multu Onoratulu domn Nicolae G. Eremiasă, comersante în Brașov, carele cu ocaziunea sântirei bisericei nostre, convingindu-se despre neapărată trebuință a unui potir coropțitoru, a și binevoitu a dispune, pe spesele sale, confecționarea unui potir din argintu, pe din lăintru auritu, în valoare de 45 fl. v. a., pe carele l'a și dăruit bisericei nostre din Arpatacu spre eternă memoriă a M. O. D-sale.

Afară de acesta, M. On. D-sa a mai dăruit bisericei nostre încă în mai multe rânduri făclii din ceră, — foarte frumoșe, tămâie și smirnă.

Pentru tôte acestea jertfe, aduse spre înfrumșetarea casei lui D-șeu, primescă M. On. D-sa și pe calea acesta sincerile nostre mulțamiri, rogându totdeodată pe atotputernicul D-șeu, că să-i lungescă firul vieții până la adencă bătănețe spre a mai pute înfrumșeta multe biseric lipsite, éră întreprinderile Multu On. D-sale să fi concomitate de darul și binecuvântarea lui Dumnezeu.

Arpatacu, la 22 Aprilie 1888.
Dionisiu Nistoră,
parochu.

DIVERSE.

O nouă espediție în Africa. Dr. Hans Mager, care deunăzile s'a suit pe muntele Kilimanjaro [muntele de zapad] cel mai înalt din Africa [18,827 urme] și Dr. Baumann, care a însoțit pe Dr. Lenz în călătoria sa la Congo, pregătescu o nouă espediție în Africa oștică. Scopul principal alu espediției este a cerceta cu deamărintu muntele Kilimanjaro și regiunea Merului.

Invetătu omoritu. Cunoscutu explorator alu Asiei centrale A. Dalgleith a fost împușcat, pe drumu cătră Yarkend, aprăpe de passul Karakorum [în Himalaia], de un indigenu. Cadavru l'a fost transportat la Leh și înormentat acolo.

Boulanger scriitoru. Precum se vorbește, Boulanger a încheiat contractu cu un librar editor, dela care va primi 200,000 fr. onoraru pentru o lucrare politică-militară despre răboiul franco-germanu. Opul va apăre în 2 milioane de exemplare, în broșur, și se va distribui poporului franceș.

Serbi în Rusia. „Corr. de l'Est” află din Petersburg, că se duc forte mulți Serbi în Petersburg ca să între în armata rusă. Aceștia sunt mai cu semă fii de părinți avuți, cari sunt devotați dinastiei lui Karageorgievici. Acești tineri ori primescu locuri fără plată în școla de răboiu „Paul” ori „Constantin”, ori întră în școla de cadeți. Acum câteva luni a intrat în această școlă verul prîntulu Petru Carageorgievici, anume Predrag Nenadovici, și acum i s'a dat rangul de oficeru.

Miresă avută. În Paris s'a căștoritu în zilele trecute ducele Of. de Decazes cu Miss Singer, ficia cunoscutulu fabricantu de mașine de cusut. Ducele e de 24 de ani și e secretaru alu contelui de Paris. Mama miresei se măritase, în a doua căștoriu, după ducele de Camp-Felice. Zestrea d-șorei Singer e de un milion funți sterlingi, adecă zece milioane florin în aur.

Noușoiu de paseri în Ardealu. Pe câmpurile din Ardelu s'a aflat în anul acesta un nou soi de paseri, a căroră patriă proprie e tormeză deșerturile Asiei. Soiul acesta de paseri se numește „syrrhaptex paradoxus”, seu „gănil deșertulu”. Semănă cu o potărnice pe pene de colore mai deschisă. Tălpile piciorilor sunt foarte cărnoșe, semănă a ale ursulu. În colecțiunea vice-spanului Csato se află deja 2 exemplare din acestu soi de paseri: una a fost aflată la Turda, ér cealaltă la Vințulu de jos.

Serutarea la poporele selbatice. Unele rase selbatice au curioșe înlocuiri pentru serutare. Unu căletoru descrie, că unu Mongolu tată de familiă ca

semn de serutare, miroșă din timp în timp capul copilulu celui mai micu. În insulele Philipine simțul miroșului este desvoltat la cel mai mare grad, încātu sunt în stare să miroș după haină persoană careia aparține, astfel că amantii cându se despărtescu își dăruiescu câte un vestiment pe care l'u miroșă în timpul separației. Intre poporulu din Cittagongu este obiceiul în locu de a se săruta a se miroși, și modul lor de vorbire este „mirosă-mă”, ér nu „serută-mă”. Burmezii se plecă cu nasul la fața persoanelor și inhalază resuflarea Siamezii se apropie nast la nas și respiră adencu. [„Mes. Rom.”]

ULTIME SCRIRI.

Sofia, 8 Maiu. Scopul călătorei princiare este de a face cunoscița populației. Principele este decis să remănă. Dēcă elu va fi amenințat cu măsuri coercitive, elu va proclama independența Bulgariei. Poporulu întreg s'ar strănge lângă dînsul.

Londra, 8 Maiu. „Standard” crede a șci că comitele Kalnokya a mulțamit d-lui Crispi pentru că a desmintit pretinsele ochiri ale Austriei asupra Salonicului.

Moscva, 8 Maiu. „Gazeta de Moscva” crede că uestiunile Macedoniei și Armeniei au fost provocate de Englitera, pentru a crea piedici Turciei pe care ar face-o astfel se consacre situațiunea Englesilor în Egiptu.

Cursul pieței Brașov

din 22 Aprilie st. v. 1888		
Bancnote romănesci	Cump.	8.56 Vënd. 8.56
Argintu românesc	„	8.50 „ 8.54
Napoleon-d'ori	„	10.02 „ 10.05
Lire turcesci	„	11.30 „ 11.35
Imperial	„	10.30 „ 10.35
Galbin	„	5.89 „ 5.92
Scris. fonc. „Albina“ 6 ⁰ / ₁₀₀	„	101.— „ —
„ „ „ 5 ⁰ / ₁₀₀	„	98.— „ 98.50
Ruble rusesci	„	106.— „ 105.—
Discountu	6 ¹ / ₂ —8 ⁰ / ₁₀₀ pe anu.	

Cursul la bursa de Viena

din 5 Maiu st. v. 1888.	
Renta de aur 4 ⁰ / ₁₀₀	97.55
Renta de hartiă 5 ⁰ / ₁₀₀	85.70
Imprumutul căilor ferate ungare	150.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (1-ma emisiune)	95.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (2-a emisiune)	126.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (3-a emisiune)	114.50
Galbeni împărătesci	5.95
Napoleon-d'ori	10.03
Bonuri rurale ungare	105.—
Bonuri cu clasa de sortare	104.80
Bonuri rurale Banat-Timișu	104.50
Bonuri cu cl. de sortare	104.50
Bonuri rurale Transilvane	104.20
Bonuri croato-slavone	104.50
Despăgubirea pentru dijma de vinu ungurescu	99.50

Editoru și Redactoru responsabilu:
Dr. Aurel Mureșianu.

ca botezul. Dora prin acesta mă voi fi vindecată, acuză mî-o va spune viitorul. În această singurătate lungă și tristă fără de prietini, natură și orice bucurie, am fost osindit să mă reduc la mine însumi și pentru zilele viitore să mi croiescu hotăriri și planuri mai salutare. America e o școlă a lipsei totale. Totu în această scrisore dîce, că încă înainte de Aprilie va părăsi America și în 15 Maiu i-ar plăcea să fi în Stuttgart.

Nu numai oamenii și natura, ci chiar și relațiunile politice disgustă fața de țară promisiunei cum o numia elu înainte de-a o vedé. Elu speră să afle acolo, în gloriificata țără a libertății, lucruri ideale, ietă cum tôte i s'au redus la nimic. Libertatea politică precum și exercitarea ei nici decātu nu corăspundeau ideilor sufletului său, din care pricină amăgitu și-a întors fața de cătră acestu chip falsu. De altcum însăși monotonia sădită din cele mai fragede tinerete în firea lui, încă a contribuit mult la această desamăgire. Nu e mirare decă doria din nou cerculu amicilor părăsiti, unde nu numai că i-se trecea cu vederea această slăbiciune, ci din contră

femeile îl divinisa pentru ea. Grăbi decă spre Niagara, a cărei cădere admirabilă a escitat simțiri extraordinare în inima poetului. Elu a esperiat aici cu admirațiune vuetul ei murmurător ce percurge o mulțime de kilometri, pe când din apropiere se pare așa ca și când ar fi mută, ceea ce foarte minunatu o exprimă în „Niagara,” și cu deosebire în cele din urmă 2 strofe.

Numai căderea Niagarei, câmpia Hudson și o pădure străvechiă și aprăpe lipsită de arbori au influențat mai hotăritor sufletul poetulu, pe cându tôte celelalte însemnătăți ale Americii l'au lăsat cu totul rece.

Cu ocaziunea reintorcerei li s'a întemplat și o nenorocire pe vaporu. Cu date sigure însă despre reintorcerea lui nu ne putem fi, fiindcă epistolele lui, cari cuprindeau aceste date s'au pierdutu și apoi chiar însăși poetul nu pré era dispusu a vorbi bucuros despre această călătorie. În Iuniu 1833 a pășitu Lenau érăși pe pământu europenu. Ajungendu în orașul Brema cu mare bucurie a aflat din diaristica literară, că poeziile lui au fost primite cu multă laudă din partea publiculu, și că chiar și ne în-

durătoarea critică cu Menzel în frunte a adus omagii la adresa lui. Din Brema s'a grăbit prin Hanovera la Stuttgart. Amicii lui l'au primit cu bucurie, a-flară însă că elu a îmbetrănit, forte si că strălucirea ochilor și-a pierdut-o, că pe fața lui se vedeau gravate luptele ce a avut să le pörte cu spiritul și inima lui pe pământu străinu. Prietinu lui seu Kerner din naivitate a făcut cu elu o glumă: Prin Maiu publică tuturoră că Lenau trecendu prin Holanda a venit la elu, golu, abia cu câteva sdrențe aninate pe corpul seu slăbitu, fără nici o para chioră, mutilat ca și cum o maimuță i-ar fi rupt din nasu. Kerner se spăriă grozav când amicii lui Lenau trimiseră la adresa lui unu rëndu de vestiminte și albituri pe sема poetulu Lenau luă lucrulu în seriosu, să supără, dér mai târziu să împacă cu șagalnicul Kerner.

Astfelu s'a finit călătoria lui americană. Elu nu aduse cu sine ceea ce plănuse dér e nedisputabil că pentru lucrările lui de mai târziu călătoria aceasta și-a avut și ea partea sa bună. Să nu uităm însă că Lenau când întreprinse această călătorie era de 30 de

ani și pentru că nu era nimeni cine să îl introducă în misterele mărățe ale acestei părți de lume, nu a putut aduce cu sine ceva mare. Chiar și înainte de a pleca spre America tôte puterea i slăbise și sufletul seu era obosit chiar atunci când i-ar fi trebuit. Cu tôte acestea poesia lui prin această călătorie a căștigat forte multă.

Vederea mării, relațiunile cu totul nouă ale vieții deși aceste din urmă nu corăspundeau așteptărilor sale totuși au fost roditoare atât pentru închipuirea lui, câtu și pentru căștigarea și adaugerea tipurilor din natură. Poesia lui după această călătorie a pășit din cercul ei strînsu de până atunci, deschidendu-i se cercuri mai largi de vedere, a primitu unu aventă mai mare, ceea ce se vede în colecțiunea intitulată „Atlantica”. Acestea sunt puținele date ce le găsim pe la diverși scriitori, cari s'au ocupat cu Lenau, despre călătoria lui în America și înderptu.

[Va urma].

Sz. 42—1888 végr.

Arverési hirdetmény.

Alolirt bírósági végrehajtó az 1881-ik évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a Brassoi kir. bíróságnak 1072—1887 kpp. sz. a. kiküldetést tartalmazó végzése folytán Stinghe Maria javára Marginean Simon hagyatéka ellen 40 frt. járulékei erejéig elrendelt végrehajtás alkalmával bíróilag be foglalt és 307 frt. 22 krra becsült ingóságok u. m. követelések nyilvános árverés útján el fognak adatni.

Mely árverésnek a 1072 1887 kpp. kiküldetést rendelő végzés folytán a helyszínén vagyis a Brassoi kir. törvszék telkvi árverező szobájába leendő eszközlésére 1888-ik évi Május hó 11-ik napjának

délután 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881-ik évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is elfognak adatni, a netalán többségi igénylők pedig felhivatnak, miszerint jogaikat az említett t. cz. 111. és 112. §-a alapján árverezés megkezdéséig érvényesítéséig.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881-ik évi LX. t. cz. 108. §-a szerint fizetendő.

Kelt Brassóban 1888 év Apriliš hó 28 n.

Borsos,
kir. bírósági végrehajtó.

Facemü cunoscutü, că amü denumitü de Inspectorü alü Societätii „Anker“ pentru Transilvania pe d-nulü **Dumitru Stefanü** împuternicindu-lü totdeodatä de a primi oferte de asigurare asupra **Vieții și Rentei** precum și anticipațiunii.

Budapesta, 30 Aprilie 1888.

Representanța generală a Societätii de asigurare asupra Vieții și Rentei

„ANKER“

din Viena.

In legäturä cu acestü comunicatü 'mi iau voie sä facü cunoscutä starea Societätii „Anker“ concesionatä în 1858:

Starea asigurării la 31 Decemvrie 1887:

75077 polițe cu unü capitalü de peste 163 milioane floreni.

Fondurile societätii 35 milioane fl.

Plätiri până la 31 Decemvrie 59 milioane fl.

Asigurațiilor cu parte la câștigü li s'a plätitü pentru anulü expiratü o dividendä de 30 la sutä.

Brașovü, 1 Maiu 1888.

Informații dä

Dumitru Stefanü,

Brașovü, Strada Vämii Nr. 7.

54,3—2

TIPOGRAFIA A. MUREȘIANU,

BRAȘOVÜ,

PIAȚA MARE Nr. 22,

înfiiñtatä cu începerea anului acestuia, provëdută cu cele mai nouë mijlöce tehnice și asortatä cu cele mai moderne tipuri,

primesse și efectuëzä totü felulü de lucrări tipografice, precum:

Opuri și broșure, statute, foi periodice, imprimare artistice în aurü, argintü și colori, tabele, etichete de totü felulü și esecutat elegantü.

Pentru comercianți: adrese pe scrisori, facture, liste cu prețuri curente, avisuri, recomandațiunii, cerculare ș. a.

Programe elegante, bilete visitä, bilete de de logodnä și de nuntä, după dorință și în colore.

Disponëndü de mașini perfecționare și de isvöre eftine pentru procurarea härtiei, stabilimentulü nostru tipograficü este în pozițiune a eseuta ori-ce comandä în modulü celü mai esactü și esteticü precum și cu prețurile cele mai moderate.

Comandele eventuale se primescü în biuroulü tipografiei, Brașovü, piața mare Nr. 22, etagiulü I, cătră stradä. Comandele din afarä rugämü a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovü.